

Бень О.Т.

доцент, кандидат соціологічних наук,
доцент кафедри соціології,
Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Університетська, 1, Львів, 79000, Україна,
E-mail: orysia.ben@gmail.com

Бриндзак О.І.

студентка I курсу магістерської програми із соціології
Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Університетська, 1, Львів, 79000, Україна,
E-mail: bryndzak@ucu.edu.ua

**ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ ЛІТНІХ ЛЮДЕЙ У ГЕРАТРИЧНИХ
УСТАНОВАХ УКРАЇНИ ТА ПОЛЬЩІ**

Рубрика: СОЦІОЛОГІЯ

Мова статті: українська

Анотація: Зростання зацікавленості геронтологічними питаннями в сучасних соціологічних дослідженнях є цілком закономірним процесом, обумовленим актуальними тенденціями у світі в цілому та в Україні зокрема. Одним з важливих питань у цій сфері є особливості соціальної адаптації людей літнього віку в геріатричних установах, що стало предметом цієї наукової статті. Робота ґрунтується на соціологічній феноменології, зокрема, концепції життєвого світу людини, яка виступила теоретико-методологічною основою дослідження. Це дало підстави застосувати якісну методику, відповідно до якої джерельну базу становлять 16 інтерв'ю з літніми людьми в трьох геріатричних установах: Підбузькому пансіонаті, Львівському пансіонаті та Пралковецькому домі для літніх людей, що розташований у Польщі. Підґрунтям соціальної адаптації літніх людей є передумови, які привели людину до цих установ. У роботі виокремлено психологічні, особистісні, соціально-економічні та фізичні передумови потрапляння людей похилого віку до геріатричних будинків, які пов'язані з життям кожного з респондентів. Крім того, зазначені передумови дали можливість визначити добровільні, вимушені чи примусові способи обрання геріатричної установи, як місця доживання свого віку. Соціальну адаптацію жителів будинків для престарілих визначають зовнішні та внутрішні чинники. Ключовими зовнішніми чинниками можна вважати належні умови проживання, організацію дозвілля, спілкування з іншими жителями, якісне харчування. Серед внутрішніх чинників слід виокремити релігійність (духовність) і значущі міжособистісні стосунки (наявність близького друга в закладі для людей похилого віку). Порівняння українського та польського досвіду дозволяє стверджувати, що в Польщі переважає активна форма соціальної адаптації літніх людей у геріатричних будинках, тоді як в Україні вона, скоріше, є винятком і її витісняє пасивна форма соціальної адаптації.

Ключові слова: соціальна адаптація, літні люди, геріатрична установа.